

CARTA SOCIALĂ EUROPEANĂ DINTR-O PRIVIRE

European
Social
Charter

Charte
sociale
européenne

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

„Carta socială europeană și procedurile sale de monitorizare sunt instrumente valoroase pentru ca statele membre ale Consiliului Europei să fie bine informate și cel mai bine echipate pentru luarea deciziilor în domeniile de acțiune ale drepturilor omului, acoperite de Cartă. Acestea fac parte din aranjamentele de bună guvernare pe care un stat le datorează tuturor celor din jurisdicția sa. O guvernare democratică (sau participativă) bună este un argument în favoarea statelor membre care nu au ratificat încă Carta revizuită, care nu au acceptat mai multe, de preferință, toate dispozițiile Cartei și care nu au adoptat procedura reclamațiilor colective”.

Giuseppe Palmisano, președintele Comitetului european al drepturilor sociale.

Fotografii: © Consiliul Europei
Design-ul și layout-ul copertii:
Departamentul de producție al documentelor și publicațiilor (SPDP), Consiliul Europei

© Consiliul Europei, noiembrie 2020
Tipărit la Consiliul Europei

Drepturile garantate de Cartă

Drepturile garantate de Cartă implică toate persoanele, în viața lor de zi cu zi, cu o atenție specială pentru persoanele și grupurile vulnerabile.

Locuințele

- ▶ Cadru legal cu prevederi pentru locuințe la standard adecvat (sigure, sănătoase, și de mărime adecvată) (31§1)
- ▶ Garanții legale și procedurale în caz de evacuare (31§1, 31§2)
- ▶ Politici și măsuri pentru prevenirea pierderii locuinței (31§2)
- ▶ Prevederi pentru soluții de adăpost de urgență pentru toate persoanele fără locuință (31§2, 13§4)
- ▶ Prevederi pentru locuințe convenabile calitativ și cantitativ prin programe sociale sau alte mijloace (31§3)

Sănătatea

- ▶ Asigurarea unui mediu sănătos (11§3)
- ▶ Promovarea sănătății publice prin educația și controlul sănătății (11§2)

- ▶ Prevenirea bolilor și accidentelor (11§3, 3§2)
- ▶ Prevederea și realizarea accesului efectiv la îngrijire medicală adecvată și convenabilă (11§1)
- ▶ Asistență medicală de urgență pentru toți cei care au nevoie, inclusiv pentru cei aflați în situație de ședere ilegală (13§1, 13§4)
- ▶ Protecția maternității, accesul la servicii de sănătate maternală (11§1, 11§2), regularizarea condițiilor de muncă ale femeilor în ceea ce privește maternitatea, concediul de maternitate (8)
- ▶ Un mediu de lucru sigur și sănătos (3§1, 3§2, 3§3, 3§4, 2§4)

Educația

- ▶ Învățământ primar și secundar gratuit pentru toți copiii (17§1, 7§3)
- ▶ Servicii de îndrumare profesională gratuite și eficiente (9)
- ▶ Instruire profesională (inclusiv instruire continuă), ucenicie și acces la învățământ superior bazate exclusiv pe aptitudini individuale (10)

- ▶ Accesul persoanelor cu dizabilități la învățământul și instruirea de masă, cât și reabilitarea lor (15§1, 10§1, 1§4)
- ▶ Educație lingvistică pentru migranți (19§11, 19§12)

Locurile de muncă

- ▶ Accesul la locurile de muncă:
 - O politică completă de angajare care să promoveze accesul nediferențiat și efectiv la locurile de muncă (1§1)
 - Servicii gratuite pentru cei care caută să se angajeze (1§3) și măsuri de reangajare pentru șomerii pe termen lung (10§4)
 - Accesul persoanelor cu dizabilități la reabilitare (1§4) și la piața muncii (15§2)
 - Îndepărtarea obstacolelor de angajare a muncitorilor în ocupații lucrative în alte state părți (18)
- ▶ Oportunități și tratament egal pentru femei și bărbați (1§2, 4§3, 20)
- ▶ Interzicerea exploatării :
 - Interzicerea muncii forțate sau obligatorii, reglementarea muncii prizonierilor și a celei casnice (1§2)
 - Interzicerea angajării copiilor sub 15 ani (7§1)
- ▶ Relații colective de muncă :
 - Libertatea de a crea sau de a deveni membru al sindicatelor și patronatelor, garanția independenței și activităților sindicatelor (5) și protecția reprezentanților muncitorilor (28)

- Consultări comune (6§1), negocieri colective (6§2), soluționarea disputelor de muncă (6§3) și acțiune colectivă (6§4)
- Informarea muncitorilor, consultarea (21) și implicarea acestora în evaluarea și îmbunătățirea condițiilor de muncă (22)

- ▶ Protecția muncitorilor :
 - Sănătate și siguranță la locul de muncă (3), condiții de muncă echitabile (2) și remunerare decentă (4§1, 4§2, 4§5)
 - Intimitatea muncitorilor (1§2), protecție împotriva oricăror forme de hărțuire (26)
 - Protecție specială pentru muncitorii tineri (între 15 și 18 ani) (7), femeii gravide (8) și lucrătorii cu răspunderi familiale (27)
- ▶ Garanții în cazul încetării relației de muncă (4§4, 24, 25, 29, 8§2, 27§3)

Protecția socială

- ▶ Protecție împotriva sărăciei și excluderii sociale (30)
- ▶ Securitate socială adecvată (12), inclusiv tratament egal pentru persoanele care se deplasează între statele părți (12§4)
- ▶ Asistență socială și medicală adecvată pentru toți cei care au nevoie (13§1, 13§4)
- ▶ Prevenirea, abolirea sau ușurarea greutăților (13§3)

- ▶ Servicii sociale eficiente (14), de o calitate corespunzătoare, inclusiv consiliere, sprijin casnic, suport rezidențial, etc.
- ▶ Măsuri în ajutorul familiilor (ex. consiliere familială, servicii de mediere, protecție împotriva violenței domestice, beneficii familiale), egalitate între soți, protejarea drepturilor parentale, prevederea de facilități și servicii pentru copii (16, 27§1)
- ▶ Protecția minorilor împotriva pericolelor fizice și morale, precum exploatarea sexuală, traficul de persoane, folosirea greșită a tehnologiilor informatice (7§10), și maltratarea și abuzul, inclusiv pedeapsa corporală (17)

Integrarea și participarea

- ▶ Ajutarea persoanelor în vârstă să rămână membri activi ai societății prin beneficii, servicii și facilități adecvate, locuințe și asistență medicală, inclusiv în cadrul îngrijirii instituționale, și protecția împotriva abuzurilor (23)
- ▶ Participarea persoanelor cu dizabilități la viața comunității prin nediscriminare, politici redactate împreună cu cei direct vizați, ajutor tehnic și financiar pentru creșterea autonomiei, măsuri inclusive legate de comunicare, mobilitate și transport, locuințe, cultură și timp liber (15§3)
- ▶ Informare și servicii pentru muncitorii migranți (19§1-3)
- ▶ Tratat egal pentru muncitorii migranți privind remunerarea și alte condiții de angajare, calitatea de membru sindical și

beneficierea de negocieri colective, locuințele (19§4), cât și taxele și contribuțiile (19§5) și accesul la justiție (19§7)

- ▶ Reunirea familiilor de muncitori migranți (19§6) și garanții împotriva deportării (19§8)

Nediscriminarea

Drepturile exprimate în Cartă trebuie garantate tuturor celor în cauză, inclusiv străini rezidenți legal și/sau veniți la lucru, fără discriminări pe motiv de rasă, culoare, sex, vârstă, limbă, religie, opinii politice sau de altă natură, origine națională ori socială, stare de sănătate, asociere cu o minoritate națională, naștere sau orice alt statut, inclusiv dizabilitate (E).

Comitetul European al Drepturilor Sociale

Comitetul European al Drepturilor Sociale (menționat mai jos drept „Comitetul”) decide în ceea ce privește conformitatea legislației și practicii naționale cu Carta. Cei 15 membri independenți ai săi sunt aleși de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei pe o perioadă de șase ani, ce poate fi reînnoită o dată. Comitetul hotărăște în cadrul a două proceduri: procedura rapoartelor și procedura reclamațiilor colective.

Procedura rapoartelor

Statele părți prezintă un raport regulat care arată cum implementează prevederile Cartei. Fiecare raport se referă la unele din prevederile acceptate ale Cartei.

Comitetul examinează situația din țările în cauză și decide dacă situațiile sunt sau nu în conformitate cu Carta. „Concluziile” sale sunt publicate anual.

Dacă un stat nu ia nicio măsură privind o decizie a Comitetului, despre o situație care nu este conforma Cartei, Comitetul de Miniștri poate să adreseze o recomandare statului respectiv, cerându-i să schimbe situația în legislație și/sau în practică. Activitatea Comitetului de Miniștri este pregătită de un Comitet Governamental format din reprezentanți ai

guvernurilor statelor părți, asistați de observatori reprezentând patronate și sindicate europene.

Procedura reclamațiilor colective

Conform unui Protocol suplimentar al Cartei, care a intrat în vigoare în 1998, sindicatele naționale și patronatele, cât și anumite sindicate și patronate europene (Confederația europeană a sindicatelor (ETUC), BUSINESSEUROPE (fostă UNICE) și Organizația Internațională a Angajatorilor (IOE), precum și anumite ONG-uri internaționale, au dreptul să prezinte Comitetului reclamații privind încălcarea prevederilor Cartei. În plus, ONG-urile naționale pot prezenta reclamații dacă statul în cauză face o declarație în acest sens.

Reclamațiile trebuie să conțină informații care să dovedească faptul că organizația reclamantă îndeplinește cerințele Protocolului și trebuie să indice statul împotriva căruia sunt îndreptate, prevederile Cartei care au fost încălcate și situația reclamată, împreună cu orice alte explicații și documente justificative.

Reclamația trebuie redactată în engleză sau franceză, sau, în cazul organizațiilor naționale, în limba oficială a țării respective.

Comitetul examinează reclamația și în momentul și în cazul în care reclamația este declarată admisibilă, începe o procedură în scris, cu un schimb de documente între părți. Comitetul poate decide să organizeze o audiere publică în cursul examinării reclamației. În final, Comitetul adoptă o decizie pe fondul reclamației, pe care o înaintează părților și Comitetului de Miniștri printr-un raport care este făcut public în decurs de patru luni.

În momentul în care Comitetul găsește o încălcare a Cartei, Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei invită statul răspunzător să indice măsurile luate pentru a aduce situația în conformitate cu prevederile Cartei. Comitetul de Miniștri adoptă o rezoluție și, dacă este cazul, poate recomanda statului respectiv să ia măsuri specifice pentru a aduce situația în conformitate cu prevederile Cartei.

Efectele aplicării Cartei în diferitele state

Ca rezultat al sistemului de monitorizare, statele pot face schimbări în legislație și/sau în practică, pentru a aduce situația în conformitate cu Carta. Detalii ale acestor rezultate (și ale evoluției curente) sunt descrise în fișa țărilor în cauză, disponibile pe site-ul: www.coe.int/socialcharter

Mai multe informații despre Cartă

- ▶ website-ul Cartei Sociale conține, în special, toate rapoartele naționale, concluziile și deciziile Comitetului European al Drepturilor Sociale și fișele de țară;
- ▶ baza de date HUDOC a Cartei (<http://hudoc.esc.coe.int>) și Charter's Digest, oferă informații despre jurisprudența Comitetului;
- ▶ bibliografia în rezumat, care este actualizată regulat.

**Departamentul Cartei Sociale
Europene
Directoratul General
Drepturile omului și statul de drept
Consiliul Europei
F-67075 Strasbourg Cedex**

- ▶ **Email:** social.charter@coe.int
- ▶ **Web:** www.coe.int/socialcharter
- ▶ **Twitter:** @social_charter

Statele membre ale Consiliului Europei și ale Cartei Sociale Europene

Situația la 1 iunie 2020

Stat membru	Semnătură	Ratificare	Acceptarea procedurii reclamațiilor colective
Albania	21/09/1998	14/11/2002	
Andorra	04/11/2000	12/11/2004	
Armenia	18/10/2001	21/01/2004	
Austria	07/05/1999	20/05/2011	
Azerbăijan	18/10/2001	02/09/2004	
Belgia	03/05/1996	02/03/2004	23/06/2003
Bosnia and Herzegovina	11/05/2004	07/10/2008	
Bulgaria	21/09/1998	07/06/2000	07/06/2000
Croatia	06/11/2009	26/02/2003	26/02/2003
Cipru	03/05/1996	27/09/2000	06/08/1996
Cehia	04/11/2000	03/11/1999	04/04/2012
Danemarca	* 03/05/1996	03/03/1965	
Estonia	04/05/1998	11/09/2000	
Finlanda	03/05/1996	21/06/2002	17/07/1998 X
Franța	03/05/1996	07/05/1999	07/05/1999
Georgia	30/06/2000	22/08/2005	
Germania	* 29/06/2007	27/01/1965	
Grecia	03/05/1996	18/03/2016	18/06/1998
Ungaria	07/10/2004	20/04/2009	
Islanda	04/11/1998	15/01/1976	
Irlanda	04/11/2000	04/11/2000	04/11/2000
Italia	03/05/1996	05/07/1999	03/11/1997
Letonia	29/05/2007	26/03/2013	
Liechtenstein	09/10/1991		
Lithuania	08/09/1997	29/06/2001	
Luxembourg*	* 11/02/1998	10/10/1991	

Stat membru	Semnătură	Ratificare	Acceptarea procedurii reclamațiilor colective
Malta	27/07/2005	27/07/2005	
Republic of Moldova	03/11/1998	08/11/2001	
Monaco	05/10/2004		
Munteenegro	22/03/2005	03/03/2010	
Olanda	23/01/2004	03/05/2006	03/05/2006
Norvegia	07/05/2001	07/05/2001	20/03/1997
Polonia	25/10/2005	25/06/1997	
Portugalia	03/05/1996	30/05/2002	20/03/1998
România	14/05/1997	07/05/1999	
Rusia	14/09/2000	16/10/2009	
San Marino	18/10/2001		
Serbia	22/03/2005	14/09/2009	
Slovacia	18/11/1999	23/04/2009	
Slovenia	11/10/1997	07/05/1999	07/05/1999
Spania	23/10/2000	06/05/1980	
Suedia	03/05/1996	29/05/1998	29/05/1998
Elveția	06/05/1976		
Macedonia de Nord	27/05/2009	06/01/2012	
Tucia	06/10/2004	27/06/2007	
Ucraina	07/05/1999	21/12/2006	
Regatul Unit	* 07/11/1997	11/07/1962	
Număr de state	47 2 + 45 = 47	9 + 34 = 43	15

Informațiile cu linii îngroșate corespund cu datele semnării sau ratificării Cartei din 1961; celelalte date corespund cu semnarea sau ratificarea Cartei revizuite, din 1996.

* Statele a căror ratificare este necesară pentru intrarea în vigoare a Protocolului de amendare din 1991. În practică, conform unei decizii a Comitetului de Miniștri, acest Protocol se aplică deja.

X Stat care a recunoscut dreptul ONG-urilor naționale să depună reclamații colective împotriva lui. Acest tabel

este actualizat regulat pe website-ul Cartei :

www.coe.int/socialcharter

Carta Socială Europeană, adoptată în 1961 și revizuită în 1996, este corespondenta Convenției europene privind drepturile omului, în domeniul drepturilor economice și sociale. Ea garantează un spectru larg de drepturi ale omului, legate de locurile de muncă, locuințe, sănătate, educație, protecție socială și bunăstare socială.

Niciun alt instrument legal la nivel pan-european nu prevede o astfel de protecție extinsă și completă a drepturilor sociale ca aceea prevăzută de Cartă.

De aceea, Carta este considerată drept Constituția socială a Europei și reprezintă o componentă esențială a arhitecturii drepturilor omului de pe continent.

www.coe.int/socialcharter

Consiliul Europei este organizația lider în domeniul drepturilor omului pe continentul european. Aceasta include 47 de state membre, inclusiv toate statele membre ale Uniunii Europene. Toate statele membre ale Consiliului Europei au semnat Convenția Europeană a Drepturilor Omului, un tratat conceput să protejeze drepturile omului, democrația și preeminența dreptului. Curtea Europeană a Drepturilor Omului supraveghează punerea în aplicare a Convenției în statele membre.

www.coe.int

European
Social
Charter

Charte
sociale
européenne

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE